

3.2.2 ตั้งแต่ปี 2545-2548 เด็กติดเชื้อเอชไอวี เคยเจ็บป่วยด้วยโรคแทรกซ้อน คือ Cryptococcal meningitis, Pneumonia และ Tuberculosis

3.2.3 ในระหว่างการศึกษาเด็กติดเชื้อเอชไอวี มีอาการเจ็บป่วยเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล

3.2.4 เด็กติดเชื้อเอชไอวีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการอพยพย้ายที่อยู่นอกพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร

4. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างคือ เคารพความเป็นบุคคลและการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยขอความยินยอมในการเป็นกลุ่มตัวอย่างและขออนุญาตอัดเทปบันทึกเสียงก่อนการดำเนินการวิจัย รวมทั้งแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่า การตอบรับหรือการปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้จะไม่มีผลต่อการได้รับการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยเด็กและกลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวออกจากการเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตลอดระยะเวลาของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะไม่ตอบคำถามบางคำถามที่เป็นเรื่องส่วนตัวหรือเป็นเรื่องที่ไม่ต้องการเปิดเผยและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้นำเสนอโดยภาพรวม ไม่ระบุชื่อของผู้ให้สัมภาษณ์ นอกจากนี้ การสัมภาษณ์จะไม่รบกวนการดำเนินกิจวัตรประจำวันของกลุ่มตัวอย่างและในระหว่างการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความจำเป็นต้องหยุดการให้สัมภาษณ์ชั่วคราว ผู้วิจัยจะรอกจนกว่ากลุ่มตัวอย่างพร้อมที่จะให้สัมภาษณ์อีก ให้ความช่วยเหลือดูแลความสบายด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลไม่พร้อม ไม่สบายจะเลื่อนหรือยกเลิกการสัมภาษณ์ครั้งนั้น ๆ และนัดหมายครั้งต่อไป โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ฟังที่ดีให้ความสนใจ ตั้งใจรับฟังปัญหาและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทางด้านอารมณ์รวมทั้งส่งต่อบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องต่อไป

5. วิธีการเก็บข้อมูล / เครื่องมือที่ใช้

5.1 ใช้ข้อมูลจากเอกสาร

5.1.1 บันทึกข้อมูลผลการตรวจ CD4 count จากโรงพยาบาล การเพิ่มของ CD4 ย้อนหลัง 2 ครั้ง

5.1.2 บันทึกประวัติการเจ็บป่วยของเด็ก

5.2 ทดสอบความซึมเศร้าของเด็ก โดยใช้แบบคัดกรองภาวะซึมเศร้าในเด็ก (Children's Depression Inventory) หรือ CDI ฉบับภาษาไทยเป็นแบบวัดที่ศาสตราจารย์แพทย์หญิงอุมาพร ดังคสมบัติ แปลมาจากฉบับภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นโดย Maria Kovacs โดยดัดแปลงจาก Beck Depression Inventory แบบวัดนี้ประกอบด้วยคำถาม 27 ข้อ เกี่ยวกับอาการซึมเศร้าในด้านต่าง ๆ ที่พบในเด็ก แต่ละคำถามประกอบด้วยตัวเลือก 3 ข้อ ซึ่งบอกถึงความ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional study) เพื่ออธิบายพฤติกรรมสุขภาพของเด็กติดเชื้อเอชไอวี ที่รู้ผลการติดเชื้อและเด็กติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่ทราบรู้ผลการวินิจฉัย ในการดูแลขององค์การสยาม-แคร่ มุกดาหาร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กติดเชื้อเอชไอวี อายุ 7-14 ปี ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร และอยู่ในการดูแลขององค์การสยาม-แคร่ ในปี 2548 ทั้งหมด ซึ่งเป็นเด็กติดเชื้อในจังหวัดมุกดาหาร 36 คน

2. กลุ่มประชากร

- 2.1 เด็กติดเชื้อ เอช ไอ วี ที่ทราบผลการวินิจฉัยว่าติดเชื้อ จำนวน 16 คน
- 2.2 เด็กติดเชื้อ เอชไอ วี ที่ไม่ทราบผลการวินิจฉัยว่าติดเชื้อ จำนวน 14 คน
- 2.3 ผู้ปกครองของเด็กในการศึกษาวิจัย จำนวน 30 คน

หมายเหตุ จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ไม่เท่ากันเนื่องจากมีเด็กที่ทราบผลการวินิจฉัยว่าติดเชื้อเอชไอวี มากกว่าเด็กที่ไม่ทราบ

3. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

3.1 เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้า

- 3.1.1 เป็นเด็กติดเชื้อเอชไอวี ที่มีสุขภาพแข็งแรง โดยในปี 2548 ไม่ได้เข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล
- 3.1.2 ตั้งแต่ปี 2545-2548 เด็กติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่ได้ป่วยด้วยโรคแทรกซ้อน คือ Cryptococcal meningitis, Pneumonia และ Tuberculosis
- 3.1.3 ผู้ปกครองและเด็กเต็มใจเข้าร่วมการวิจัยและลงชื่อยินยอมให้ข้อมูลในการศึกษา
- 3.1.4 เป็นเด็กติดเชื้อเอชไอวีที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร

3.2 เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างออก

- 3.2.1 ผู้ปกครองไม่ยินยอมให้ข้อมูลในการศึกษา

รุนแรงของภาวะซึมเศร้าในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา แต่ละตัวเลือกจะมีคะแนนความรุนแรงของอาการ คะแนน 0 หมายถึง ไม่มีอาการเศร้าเลย หรือมีน้อย คะแนน 1 หมายถึง มีอาการบ่อยๆ และคะแนน 2 หมายถึงมีอาการตลอดเวลา คะแนนรวมของ CDI มีได้ตั้งแต่ 0-52 เนื่องจากความรู้สึก และความคิดของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญในการประเมินภาวะซึมเศร้า

คุณสมบัติของเครื่องมือ

จากการวิจัยพบว่า CDI ฉบับภาษาไทย มีค่าอำนาจจำแนกระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < 0.00001$

การศึกษาในเด็กไทยพบว่ามีความ Reliability coefficient (Alpha) = 0.83 ความตรงในการจำแนก (Discriminant validity) สูงจาก Receiver operating characteristic curve คะแนนที่เป็นจุดตัดแยกภาวะซึมเศร้าที่มีความสำคัญทางคลินิก คือ 15 คะแนนขึ้นไป ที่คะแนนนี้ CDI ฉบับภาษาไทยมี sensitivity = 78.7% specificity = 91.3% และมี accuracy = 87%

การแปลผล

ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่า 15 ขึ้นไป จากการคัดกรองถือว่ามีความเสี่ยงสูงที่จะมีภาวะซึมเศร้าที่มีนัยสำคัญทางคลินิก

- 5.3 การสัมภาษณ์เด็กด้วยแบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการด้วยคำถามเกี่ยวกับ
 - 5.3.1 ข้อมูลทั่วไป
 - 5.3.2 การบริโภคอาหาร
 - 5.3.3 การดูแลสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย
 - 5.3.4 การออกกำลังกาย
 - 5.3.5 การพักผ่อน
- 5.4 การสัมภาษณ์เจาะลึก Indept interview
 - 5.4.1 สังคมในโรงเรียนและชุมชน
 - 5.4.2 ประเด็นของความกังวลใจ
 - 5.4.3 การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการดูแลสุขภาพเด็ก
 - 5.4.4 ความต่อเนื่องในการใช้ยาต้น
- 5.5 ใช้เครื่องบันทึกเสียง

6. การตรวจสอบข้อมูล

6.1 ข้อมูลจากเอกสาร/โรงพยาบาลอย่างระมัดระวัง และดูข้อมูลมีการตรวจสอบดูซ้ำ

6.2 ข้อมูลการสัมภาษณ์ใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นั้นถูกต้องหรือไม่ คือการสอบแหล่งที่มาของข้อมูล ซึ่งมักจะใช้บุคคล สถานที่ และเวลา แต่ในการทดสอบครั้งนี้ใช้เวลา (สุรภางค์ จันทวานิช, 2531)

7. ขั้นตอนในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

7.1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนและขอพบผู้ปกครองของเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยรวมทั้งขอความยินยอมในการเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

7.2 เมื่อผู้ปกครองและผู้ป่วยเด็กยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จึงเริ่มเก็บข้อมูลโดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารโรงพยาบาลและประวัติการเจ็บป่วยของเด็กและการสัมภาษณ์โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7.3 สร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่างและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียดลึกซึ้ง โดยคำนึงถึงความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างเป็นสำคัญ

7.4 ทดสอบความเครียด / กังวลใจในเด็กและสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

7.5 นัดกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มเพื่อเก็บประเด็นที่ตกค้างหรือยังไม่ครอบคลุม

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 ข้อมูลส่วนทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

8.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

8.2.1 ถอดเทปการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างและบันทึกลงในใบบันทึกข้อความที่เตรียมไว้โดยถอดเทปคำสัมภาษณ์คำต่อคำ

8.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่สัมภาษณ์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล คือการใช้วิธีการเปรียบเทียบ โดยนำข้อมูลมาเปรียบเทียบเป็นเหตุการณ์ลงในตาราง

8.3 ข้อมูลความถี่นำมาวิเคราะห์โดยจัดลำดับคะแนนโดยวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละกลุ่มและวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยการใช้ CI-rank test